

Mats Embertsén

Regeringskansliet
(Justitiedepartementet)
103 33 Stockholm

Delbetänkandet ”Insyn och integritet i brottsbekämpningen – några frågor” (SOU 2009:72)

Verket för högskoleservice (VHS) har beretts tillfälle att lämna remissvar på ovan nämnda betänkande, särskilt kapitel 4, Allmänhetens möjligheter att följa operativt polisarbete m.m.

Bakgrund

I betänkandet görs en genomlysning av de lagar som påverkar insyn och integritet vid brottsbekämpning. En rad frågeställningar behandlas med utgångspunkt i förundersökningssekretessens skydd för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Den första frågan handlar om hur stark denna förundersökningssekretess bör vara. Den andra frågan gäller allmänhetens rätt att ta del av bilder på döda personer eller andra personer med allvarliga synliga fysiska skador när sådana bilder ingår i ett förundersökningsprotokoll. Den tredje frågan behandlar frågan om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bör ändras så att enskilda i studiesyfte kan följa brottsbekämpande myndigheters operativa verksamhet under tystnadsplikt.

Det förekommer att allmänheten, t.ex. journalister och studenter, i studiesyfte följer exempelvis operativt polisarbete genom att närvara vid arbetspass. Det kan då inträffa att sekretessbelagda uppgifter röjs för enskilda. Utredarna har fått i uppdrag att utreda om det i beaktande av integritetsaspekten är lämpligt att göra en ändring i offentlighets- och sekretesslagen som möjliggör för enskilda att följa en myndighets verksamhet under tystnadsplikt.

Under utredningens gång upplystes utredarna om att avsikten varit att de även skulle överväga frågan om allmänheten generellt skulle ha möjligheter att följa myndigheters operativa arbete inom hela den offentliga sektorn.

VHS synpunkter och förslag

VHS menar, som även utredarna gör, att frågan om en generell möjlighet för enskilda att följa samtliga myndigheters operativa arbete måste utredas vidare. De analyser och

överväganden som krävs för att kunna presentera välgrundade förslag är inte genomförda i utredningen

Ett sådant generellt anslag kräver bredare analyser och avvägningar för olika sektorer. Det måste beaktas att förhållandena mellan olika delar av den offentliga sektorns verksamhet långt ifrån alltid är likartad. Till skillnad från polisen och andra rättsvårdande myndigheter bygger verksamheten inom offentlig sektor dessutom till stor del på frivillig medverkan. De skilda förhållandena kräver särskilda intresseavvägningar och lämplighetsbedömningar. Det finns även svårigheter att göra en heltäckande generell avvägning mellan intresset av insyn i myndigheternas operativa verksamhet och enskildas integritetsskydd.

I detta ärende har Direktör Anita Johansson beslutat. Utredare Mats Embertsén har varit föredragande.

Anita Johansson
Direktör

Mats Embertsén
utredare

kopia:
Eino Örnfeldt, Utbildningsdepartementet
Per-Anders Strandberg, Utbildningsdepartementet